

II Semester B.Sc./B.C.A. Degree Examination, June/July - 2025

LANGUAGE SANSKRIT

Shakuntalopakhyanam Of Mahabharata, Translation And
Comprehension

Paper-II

(SEP Scheme 2024-2025 Freshers)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

Instructions :

1. Answer in Sanskrit/Kannada/English.
2. Answer Q.No.I,VI and Vii in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत। (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

- 1) पौखाणां वंशकरः कः ?
अ) विश्वामित्रः   आ) दुष्यन्तः   इ) श्रीरामः   ई) श्रीकृष्णः
- 2) महाभारतस्य कर्ता कः
अ) वाल्मीकिः   आ) कालिदासः   इ) विश्वामित्रः   ई) व्यासः
- 3) शाकुन्तलोपाख्यानम् कस्मात् ग्रन्थात् उद्धृतः ?
अ) रामायणात्   आ) पञ्चतन्त्रात्   इ) महाभारतात्   ई) कथासरित्सोणरात्
- 4) श्रीरिव रुपिणि कन्या का ?
अ) मेनका   आ) शकुन्तला   इ) रंभा   ई) ऊर्वशी
- 5) शकुन्तला कं पितरं मन्यते ?
अ) विश्वामित्रं   आ) व्यासं   इ) कण्वं   ई) शक्रं।
- 6) मेनका कस्य तपोविन्ध्यं कर्तुं शक्रेण प्रेषिता ?
अ) वसिष्ठस्य   आ) अगस्त्यस्य   इ) विश्वामित्रस्य   ई) व्यासस्य
- 7) शकुन्तला-दुष्यन्तौ केन विधिना विवाहिताः ?
अ) गान्धर्वेण।   आ) आसुरेण।   इ) आर्षेण।   ई) ब्राह्मेण
- 8) शकुन्तलायाः पुत्रस्य नाम किं ?
अ) सर्वज्ञः   आ) सर्वदमनः   इ) सर्वभुक्   ई) सर्ववित्
- 9) शकुन्तलायाः पिता किं आहर्तुं वनं गतः ?
अ) पुष्पानि   आ) समिधः   इ) फलानि   ई) पत्रानि
- 10) शकुन्तला केन सह राजसभां गच्छति ?
अ) कण्वऋषिणा   आ) मात्रा   इ) पुत्रेण   ई) विश्वामित्रेण

[P.T.O.]

(2)

SAESK202

II. एकस्य पश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत।

(1×10=10)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any One questions.

1) शकुन्तला-दुष्यन्तयोः संभाषणं संगृह्य लिखत।

ಶಕುಂತಲಾ-ದುಷ್ಯಂತರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the conversation between Shakuntala and Dushyantyo.

2) दुष्यन्तस्य पात्रपरिचयं कुरुत।

ದುಷ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

Sketch the character of Durshyanta.

III. द्वयोः लघु टिप्पणीं लिखत।

(2×5=10)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any Two.

1) कण्वः। कण्व Kanva

2) महाभारतम्। महाभारतम् Mahabharat

3) सर्वदमनः। सर्वदमनः Sarvadaman

4) शकुन्तला जन्मवृत्तान्तम्। शकुन्तला ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತ Shakuntalas birth

IV. श्लोकत्रयम् अनुवाद्य विवृणुत।

(3×5=15)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any Three shlokas.

1) बले विष्णुसमश्च आसीत् तेजसा भास्करोपमः।

ಅಕ್ಷುಬ್ಧತ್ವೇ ಅರ್ಣವಸಮಃ ಸಹಿಷ್ಣುತ್ವೇ ಗ್ರಾಸಮಃ॥

2) विहगैः नदितं पुष्पैः अलंकृत अतीवच।

ಸರ್ವ ಋತು ಕುಸುಮೈಃ ವೃಕ್ಷೈಃ ಅತಿವ ಸುಖಶಾಬ್ದಲಮ್।

ಮನೋರಮಂ ಮಹಿಷ್ವಾಸೋ ವಿವೇಶ ವನಮುಕ್ತಮಮ್॥

3) कण्वस्याहं भगवतो दृष्यन्त दुहिता मता।

ತಪಸ್ವಿನೋ ಧೃತಿಮತೋ ಧರ್ಮಜ್ಞಸ್ಯ ಯಶಸ್ವಿನಃ॥

4) नेमां हिंस्युः वने बालां क्रवादा मांसगृद्धिनः।

ಪರ್ಯಶ್ಚಂತ ತಾಂ ತತ್ರ ಶಕುಂತಾ ಮೇನಕಾತ್ಮಜಾಮ್॥

(3)

SAESK202

- 5) सत्यं मे प्रतिजानीहि यथा वक्ष्याम्यहं रहः।
मम जायेत यः पुत्रः स भवेत् त्वद नन्तरः॥
युवराजो महाराज सत्यमेतत् ब्रवीहि मे।
- 6) सा त्वं मम सकामस्य सकामा वरवर्णिनी।
गान्धर्वेण विवाहेन भार्या भवितुमर्हसि॥

V. वाक्यत्रयं ससन्दर्भं विवृणुत।

(3×5=15)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain with reference to context Any Three sentences.

- 1) राजा मृगप्रसङ्गेन वनमन्यत् विवेश ह।
- 2) वृक गतो भगवान् भद्रे तन्मम आचक्ष्व शोभने।
- 3) चर तस्य तपोविन्ध्यं कुरु मे प्रियमुत्तमम्।
- 4) सर्वं राज्यं तवाद्यास्तु भार्या मे भव शोभने।
- 5) अयं पुत्रस्त्वया राजन् योवराज्ये अभिषिच्यताम्।
- 6) यथा समयं एतास्मिन् वर्तस्व पुरुषोत्तम।

VI. अधोलिखित वाक्यानि संस्कृतभाषायां अनुवादं कुरुत।

(5×1=5)

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following sentences into Sanskrit.

- 1) ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.
I go to School
- 2) ರಮೇಶನು ಮರ ಹತ್ತುತ್ತಾನೆ.
Ramesh climbs the tree
- 3) ಸೀತೆಯು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ.
Siva sing a song
- 4) ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೃಗಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
Animals live in the forest
- 5) ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳು ಇವೆ.
There are clouds in the sky.

VII. अधोलिखितवाक्यानि कन्नडभाषायां वा आङ्ग्लभाषायां वा अनुवादं कुरुत।**(5×1=5)**

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the following sentences into Kannada of English language.

- 1) देवदत्तः ग्रामं गच्छति।
- 2) सीता शालायां अध्यापनं करोति।
- 3) अर्थकः देवालये पूजां करोति।
- 4) वृक्षे पक्षिणः वसन्ति।
- 5) वैद्यः औषधं ददाति।

VIII. गद्यभागं पठित्वा अधोलिखित प्रश्नानाम्।**(5×2=10)**

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Read the prose passage and answer the following questions.

ययातिः चन्द्रवंशराजस्य नहुषस्य पुत्रः। ययातेः सुन्दर्यौ द्वौ पन्तयौ। तयोः शर्मिष्ठा ययातेः प्रियतमा भार्या। सा वृषपर्व नामकस्य राक्षसराजस्य पुत्री। अपरा देवयानी शुक्राचार्यस्य पुत्री। देवयानी ययातेः न तथा प्रिया। एकमेव कश्चन कालः अतीतः। तयोः उभौ पुत्रौ जातौ शमिष्ठायाः पुत्रः पुरुः। देवयान्ताः पुत्रः यदुः।

प्रश्नाः

- 1) ययातिः कस्य पुत्रः?
- 2) ययातेः प्रियतमा भार्या का?
- 3) देवयायानी कस्य पुत्री?
- 4) शमिष्ठा कस्य पुत्री?
- 5) पुसः कस्याः पुत्रः? यदुः कस्याः पुत्रः?